

Kennistafel & Netwerkbijeenkomst Zorg om Voedsel

Wanneer: 14 april 2023, Kennistafel 13.00 - 15.30 uur Netwerkbijeenkomst 16.00 - 18.00uur

Waar: Linge's Zorglandgoed in Rumpt

Georganiseerd door: Zorg om Voedsel i.s.m. Diversio en Local2Local/Amped

Een middag die opgedeeld was in 2 delen. De deelnemers konden zich voor één van de delen of beide delen opgeven. Er was gekozen voor een klein aantal deelnemers, zodat de directe dialoog en onderlinge uitwisseling optimaal. De deelnemers kwamen vanuit regionale zorginstellingen (Thomashuis, Herbergier, Linge's Zorglandgoed), Voedselbos Lingehout en groothandel Oregional. Als eerste kregen de deelnemers een rondleiding over het landgoed door **Nicoline van Iperen** (Linge's Zorglandgoed), waarbij uitleg gegeven werd over de pilot die zij draaien in het kader van Zorg om Voedsel. Daarna werd de middag ingeleid door **Mark Frederiks** van Local2Local.



Presentatie

Marco van Es van Bac 2 Nature gaf een presentatie over gezond ouder worden. Hij vertelde over het belang van een diversiteit aan microbiomen in onze darmen en dat in de evolutie die diversiteit steeds minder geworden is. In de tijd van de Jagers & Verzamelaars hadden mensen 2x zoveel verschillende microbiomen in hun darmen als wij nu. Hoe minder divers de micro-organismen, hoe fragieler het ecosysteem en dus ook hoe kwetsbaarder het immuunsysteem van de mens bij weinig microbiomen. Doordat we hygiënischer zijn gaan leven, wordt het immuunsysteem bovendien minder getraind.

Door het contact met natuurlijke bacteriën te versterken, vergroten we de weerstand van de mens. Op het gebied van voeding is nog te weinig bekend. Bac 2 Nature heeft als doel om onderzoek te initiëren en kennis beschikbaar te maken voor professionals.



Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland





Kennistafel

Uitwisseling van ervaringen van alle aanwezige regionale zorginstellingen.

Thomashuis: bewoners met een verstandelijke beperking

Herbergier: bewoners met geheugenproblemen, o.a. dementie

De verschillende Thomashuizen en Herbergiers zijn allemaal franchisenemers van de zorgformules van De Drie Notenboomen.

Thomashuis

Bij het Thomashuis doen de zorgmedewerkers meestal samen met de bewoners boodschappen. Dit is onderdeel van de dagbesteding. Sommige bewoners mogen ook zelf boodschappen doen. Als het niet goed gaat, dan belt de winkelier met het Thomashuis. Alle winkeliers waar boodschappen worden gedaan, kennen de bewoners van het Thomashuis, dus er is veel sociale controle. Uitgangspunten:

- Er wordt vers gekookt; potjes en blikjes worden vermeden.
- 1x per week wordt fruit geleverd door een leverancier
- Kaas halen bewoners bij de kaasboer
- Brood halen bewoners bij de bakker
- Aardappels van de aardappelboer op de markt
- De bulk wordt gehaald bij de supermarkt (houdbare zaken, frisdrank, etc)
- Boodschappen voor het menu worden 2 à 3x per week gedaan

Het Thomashuis koopt zoveel mogelijk lokaal en bio als het kan. Maar daar zit een spanningsveld, want het moet wel betaalbaar blijven en hanteerbaar. Bewoners betalen vanuit Wajong uitkering hun eten en drinken.



Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland



**zorg om
voedsel**

Het menu wordt samengesteld door begeleiding en/of met input van de bewoners. Er wordt vaak gekozen voor bekende groenten. Onbekende groenten, zoals rammenas, pastinaak, kolen, bijvoorbeeld uit het Voedselbos zouden lastiger zijn. Het laten leveren door Voedselbos zou ook met zich meebrengen dat er veel meer op lange termijn nagedacht moet worden over invulling van het menu. Dit kan wel een leuke activiteit zijn om met bewoners te doen.

Er komen niet veel nieuwe Thomashuizen meer bij in Nederland. De franchisegever zoekt vooral mensen die Thomashuizen willen overnemen als zorgverleners stoppen vanwege meestal hun pensionering.

Linge's Zorglandgoed

Er is een flinke wachtlijst bij het Zorglandgoed. Interessant is dat mensen gemiddeld 9 maanden in een regulier verpleeghuis wonen, voordat ze overlijden. Op Linge's Zorglandgoed leven de bewoners gemiddeld 3 jaar. Het is nog niet onderzocht waaraan dit ligt, maar Nicoline verwacht dat de groene omgeving, het vele buitenzijn en het gezonde eten een goede uitwerking heeft op de bewoners. De feiten uit de presentatie van Bac2Nature beamen deze gedachte.

Bij Linge's Zorglandgoed wordt 1x per week het menu samengesteld. Er wordt gekookt voor 2 groepen, waardoor er 3 verschillende menu's worden gekookt per dag. Mocht een bewoner iets niet lusten, dan kan er een bordje uit een andere keuken gehaald worden. De zorgverleners maken samen met de bewoners het menu van de week. Hierbij wordt rekening gehouden met het seizoen en met de groenten uit de eigen moestuin.

Cor haalt elke week de boodschappen bij lokale ondernemers. Er zijn prijsafspraken gemaakt met elke ondernemer vanwege de grotere hoeveelheden. Waar mogelijk wordt gekozen voor lokale producten.

Linge's Zorglandgoed heeft een moestuin met groenten, een strook met zacht fruit en diverse fruit- en notenbomen. De eigen oogst wordt verwerkt in de keukens. Van de frambozen, aardbeien en bessen wordt volop gesmuld.

Linge's Zorglandgoed heeft een elektrische bus. Deze is ook te leen voor bijvoorbeeld een rondje langs regionale producenten.

Voedselbos Linge hout

Gerdien Dijkstra is projectleider van Voedselbos Linge hout, dat sinds 2022 in aanleg is. Het Voedselbos Linge hout is een combinatie van een agrarisch productief voedselbos met nevenfuncties zoals voorlichting & educatie, recreatie en dagbesteding voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ze willen nadrukkelijk een brede maatschappelijke functie vervullen in de gemeente. Daarom komen er ook allerlei evenementen rondom duurzaamheid, lokale voedselproductie en natuur. Denk hierbij aan rondleidingen voor jong & oud en lezingen. Het voedselbos heeft 120 verschillende soorten groenten/noten/fruit. Het voedselbos is 12 ha. groot en verdeeld in een boomgaard (3,5 ha.), een romantisch voedselbos (1 ha), een bloemenweide en kruidentuin, kweekveld, biologische tuinderij (2 ha) en voor de rest productie voedselbos.



Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland





Het voedselbos heeft een coöperatief model. Deelnemers investeren € 950. Ze mogen in ruil daarvoor 26 weken lang groenten oogsten van het land. Er zijn nu 100 oogstabonnementen, maar dat aantal mag groeien in 2024. Ook wil Gardien op termijn jaarrond kunnen leveren onder meer door aanbod van verwerkte producten. In hun pakketten gaan alleen eigen producten. Uitrusting staat Gardien wel voor open.

Het voedselbos heeft nu ook zakelijke afnemers van hun oogst en teelt voor bepaalde partijen bijvoorbeeld fruit voor verwerking. Ze kunnen ook aan zorginstellingen leveren en zouden dat ook graag doen. Zorginstellingen kunnen met bewoners komen oogsten, maar pakketten ophalen kan ook.

Gardien is nog geïnteresseerd in een verzamelplek, bijvoorbeeld in Culemborg, waar ze groente kan afgeven en waar de consument zijn boodschappen kan doen. Mark Frederiks tipt haar om met Gert-Jan Lagerweij te praten, die een grote winkel heeft met boerderijproducten.

Oregional

Oregional is een groothandel die sinds 2010 handelt in streekproducten. Ze halen dagelijks de producten op bij de boeren die binnen een straal van 75 kilometer hun bedrijf hebben. De producten worden geteeld in volle grond. Oregional levert aan Catering, Retail en Horeca.

Bente van der Wilt van Oregional geeft aan dat Oregional zich vooral wil focussen op de zakelijke markt in de regio Rivierenland, waaronder zorginstellingen. Ze hebben ook ervaring om aan zorginstellingen te leveren.

Local2Local

Mark Frederiks geeft aan dat het leveren aan zowel de zorginstellingen zelf als aan het personeel van instellingen een hele goede werkende combinatie is, die ze ook in andere regio's hebben ervaren. Personeel neemt dan na een dag werken, bijvoorbeeld een pakket groente/fruit mee naar huis.



Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland



Een mooi project van Local2Local in samenwerking met Impact Hub Nederland is de crowdfunding voor het produceren van 15 pallets Pride Juice. Pride Juice is groente- en fruitsap in alle kleuren van de regenboog. Van elk verkocht flesje gaat een deel van de opbrengst naar Young Gay Farmers, die strijdt voor de acceptatie van queer jongeren op het platteland. Hiervoor is een 'omgekeerde Marktplaats' opgezet: hier kon vooraf betaald worden voor het aantal pallets dat afgenomen ging worden. De productie volgde na de betaling.

Netwerkbijeenkomst

Er werd nog lang nagepraat onder het genot van lekkere hapjes. Deelnemers gaven aan het een zinvolle middag met veel praktische informatie en uitwisseling te vinden.



Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsontwikkeling; Europa
investeert in zijn platteland

